

בית החולים ברזילי מתמודדים עם גירעון של עשרות מיליוני שקלים ומתריעים: בקרוב לא נוכל יותר לרכוש ציוד רפואי | 28

מחלה כרונית

בבית החולים ברזילי מתכוננים למערכה נוספת להצלת המרכז הרפואי • על הפרק: גירעון של עשרות מיליוני שקלים, חובות שלא נגבו מקופות החולים, מטופלים שצורכים שירותי רפואה פרטיים ותורמים שמעדיפים לראות את שם מתנוסס בכניסה למחלקות של בתי החולים הגדולים במרכז • למצוקה של ברזילי שותפים עשרה בתי חולים ממשלתיים בארץ, שטוענים: "המצב עשוי להיגמר באסון ובנזק לחולים" • "הדברים מדברים בעד עצמם, פשוט לא נוכל לרכוש ציוד עבור החולים אצלנו", מתריע גורם בכיר בברזילי

✕ שמוליק חדד ✕ צילום: צפירי אביוב

להציע את המרכז הרפואי לעבר העידן המודרני גם כשהממשלה לא נותנת מספיק. אך למעט מספר תורמים מקומיים, שהעיקרי בהם הוא איש העסקים אלי אלעזרא, מנכ"ל חברת אפרידר, לא התרפקו מתגדבים על הדלתות. מהבחינה הזו הפסיד בית החולים, באופן תיאורטי, סכום של מיליוני שקלים בהשוואה לבתי חולים אחרים. אחד הנושאים שד"ר לוי חרט על דגלו לטפל בהם הוא גיוס תרומות, אך עד כה התוכנית לא ממש צלחה. התרומה הגדולה ביותר שניתנה באחרונה לבית החולים - על ידי אלעזרא - הביאה להקמתו של פארק בעלות של כחצי מיליון שקל. "לפעמים יש קצת תרומות", מסבירים בברזילי, "אבל קרו השנה כמה דברים, היו קיצוצים ותת תקצוב לדרישות של בית חור לים שמתפתח ומדביק פערים. הגיעה לפה אוכלוסיה חדשה, האזור כולו גדל ואי אפשר להישאר עם אותן מיטות אשפוז במחלקות השונות, המצב הרי השתנה. היו התייקרויות בשכר, היו הסכמים שמשדר הבריאות עשה אבל טרם שילמו לנו עליהם, אנו סופגים את ההסכם מבלי ששיפו אותנו. היו התייקרויות בטכנולוגיה, בחשמל, בהסכמים נוספים, כמו

"קופות החולים, בעיקר הכללית, מסיטה חולים משלנו לבתי החולים שלה, סורוקה וקפלן, לעתים על חשבון נגישות זמינות לחולה", אמר גורם בברזילי. "זה פוגע בהכנסות של בית החולים"

הגידול בעלויות של ההוצאות השוטפות, ההעדר של קופות החולים לשלוח מטופלים לבדיקות במרכזים רפואיים פרטיים או בבתי החולים שבבעלות מועזים ממנהלי הכספים בבית החולים להגיע למצב כלכלי מאוזן. ואם כל זה לא מאיים מספיק - הרי שהקמתו של בית החולים הציבורי באשרדור, בו יינתן גם שירותי רפואה פרטיים, מדירה שינה מעיניהם של ד"ר לוי ושאר עובדי בית החור לים ברזילי, שבו לא ניתנים שירותי רפואה פרטיים (שר"פ). "לא מזמן מצאתי את עצמי בדיון לגבי בית המרקחת ורכישת התרופות", סיפר השבוע גורם בכיר בברזילי. "ברור שבי שום מצב רכישת תרופות לא תיעצר, כי בית חולים לא יכול להתקיים ללא תרופות, אבל עצם הדיון בכך הוא משהו שלא היה פעם ומי עיר על המצוקה הקשה".

הקופות מרוקנות את הקופה

במהלך השנים ניסו מנהלי בית החולים האשקלוני לישר קו עם בתי החולים במרכז הארץ ולגייס תורמים משמעותיים, שייצו

בית החולים ברזילי באשק" לון שוב יוצא למאבק היש" רדות. הגירעון בתקציב בית החולים עומד על עשרות מיליוני שקלים, ובהנהלה לא רואים כיצד ניתן יהיה לפתור את המשי בר ללא עזרתם של משרדי הממשלה. בניגוד למאבקים קודמים, הפעם מדובר בצרת רבים: עשרה בתי חולים ממשלתיים נוספים מתריעים על קשיים קיומיים, לאחר שנקלעו למצוקה תזרימית קשה עד כדי חשש לעצירת רכש חיוני מספקים ופגיעה בשירות הרפואי. "לא מדובר בדבר הגזמה או בדברי רהב", אמר השבוע גורם בבית החולים. "הדברים מדברים בעד עצמם, פשוט לא נוכל לרכוש ציוד עבור החולים אצלנו". עם כניסתו אשתקד של ד"ר חזי לוי לתפקיד מנהל ברזילי, עבר המרכז הרפואי מהפכה בתחום השירות והמיכשור הרפואי, אך בעוד שההוצאות תפחו, לא הצליחו בתי החולים להגדיל את סעיף ההכנסות באמצעות גיוס תרומות כפי שקיוו. אבל לא רק הכישלון בגיוס תורמים חיצוניים, שרובם מעדיפים להשקיע את כספיהם בבתי החולים הגדולים במרכז הארץ, נגס בתקציב של ברזילי:

"היו התייקרויות בטכנולוגיה, בחשמל, בהסכמים נוספים כמו הסכמים עם אנשי ניקיון ואבטחה. אני שמח שתנאי שכרם של עובדי הקבלן השתפרו, אבל מישהו צריך לפצות אותנו"

מאבק הרופאים בברזילי. "בתי החולים הממשלתיים, ובהם גם ברזילי, נאנקים תחת המחסור והמתח הזה לשלם שכר ולקנות שירותים"

מיה זה נופל מההוצאה של בית החולים, מה שמכניס אליו פחות כסף. כל זה גורם לכך שבתי החולים הממשלתיים, ובהם גם ברזילי, נאנקים תחת המחסור והמתח הזה לשלם שכר ולקנות שירותים. זה המצב שלנו, ולכן אנו מנהלים שיה עם משרד הבריאות."

"הפכנו למשענת קנה רצוץ"

במסגרת השיח שפתחו מנהלי בתי החולים הממשלתיים עם משרדי הממשלה, נשלחו מכתבים המתארים את המצוקה הגדולה אליה נקלעו. "מדובר ב'בור' תקציבי של יותר מ-500 מיליון שקל, כשהגירעון הכולל עומד על כ-800 מיליון שקל לכלל בתי החולים", כתב ד"ר בני רודיון, מנהל בית החולים אסף הרופא, בשם מנהלי בתי החולים (ובהם גם ד"ר לוי). "המשמעות המיידית, אלא אם כן יקרה נס, היא שמנהלי הכספים של כולנו יפסיקו לחתום על הזמנות".
ד"ר רודיון המשיך וטען כי "אינני זוכר מציאות כזאת מזה לפחות 12 שנים. התשובות שאנו מקבלים כרגע מחשבות משרד

ד"ר חזי לוי. "חרט על דגלו שאותו שירות שנמצא במרכז יינתן גם פה, בברזילי"

ובכך לא מסתיימת הבעיה. לדברי אותו גורם, ההסכמים עם הקופות בנויים כך שמכמות מסוימת של צריכת שירותים, על בית החולים להעניק להן הנחה: "עד צריכה מסוימת יש מחיר מסוים, ומצריכה מסוימת ואילך השירות נמכר בהנחה מסוימת, ולפע-

די שליחת המטופלים למרכזים רפואיים פרטיים עמם יש להם הסדר. מרובר אמנם במרכזים שנמצאים בחלקם במרכז הארץ ועל המטופלים לנסוע מרחק גדול יותר, אך אותם מכונים נהנים מסוג של יוקרה והלקוחות מעדיפים לסבול את אי הנוחות.

ההסכמים עם אנשי ניקיון ואבטחה. אני שמח שתנאי שכרם של עובדי הקבלן השתפרו, אבל מישהו צריך לפצות אותנו. כל זה ללא בסיס תקציבי איתו, מה שמביא אותנו לקושי תקציבי."

בבית החולים מצביעים על ההסדרים עם קופות החולים כטריגר מרכזי בהירדררות מצבו הכלכלי. לדבריהם, קופת החולים הגדולה בארץ, שירותי בריאות כללית, מפנה את לקוחותיה לצורך בדיקות ואשפוזים לבתי החולים השייכים לה, גם אם קרוב למקום מגוריהם פועל בית חולים ממשלתי. "קופת החולים, ובעיקר הכללית, מסיימת חולים משלנו לבתי החולים שלה, סורוקה וקפלן, לעתים על חשבון נגישות וזמינות לחולה", אמר גורם בברזילי. "זה פוגע בהכנסות של בית החולים, שמקבל כסף עבור כל בדיקה או אשפוז. דבר נוסף שקרה זה שחלק מהקופות חייבות כספים לברזילי בסך מיליוני שקלים. זה פוגע בתזרים המזומנים, כי זה כסף שמחור שבכנסה ברורה אבל לא נמצא ביד".
עניין קופות החולים מטריד מאוד את הנהלת ברזילי: גם שאר קופות החולים (מכבי, מאוחדת, לאומית) מנסות למצוא אלטרנטיבות בעלות נמוכה יותר - בדרך כלל על

21.84x16.46	3/3	עמוד 30	ידיעות אשקלון	13/09/2013	38783697-1
בית חולים ברזיל - 80829					

חולים במסדרונות. "האזור כולו גדל ואי אפשר להישאר עם אותן מיטות אשמה"

הבריאות הן של חוסר יכולת לשנות דבר או להשפיע וקצרה ידו מלהושיע. אני מבקש להרגיש, לא מדובר בגירעון תקציבי גרידא, אלא בבור עמוק בתחום ה"זרים, כלומר אי יכולת לשלם לספקים עם כל המשמעויות המתחייבות. אינני מבין כיצד ניתן לעבור בשקט על מצב שעשוי להיגמר באסון, על רקע מחסור גדל בציוד חיוני וניסיונות לחסוך שעשויים להיגמר בטעות ונזק לחולים".

במכתב יש הסבר למצוקה התזרימית עם ניסיון צנוע להביע מחאה: "כשכל נושא השכר לא מקבל מענה הולם, כשתקציב הקניות לא ריאלי והופך ללא ריאלי יותר ויותר בכל שנה, כשדורשים מאיתנו הגדלת יערי הכנסות בעוד ההסכמים עם קופות החולים מונעים זאת והעלאת הפעילות בתוך ההסכמים רק מעלה את גובה ההנחות לקופות - וכל אלה מעשה ידי האוצר להתפאר, כשהמשרד שלנו, עם כל רצונו, אינו יכול להתמודד עם האוצר - אני חושב שהגיע הזמן שפורום מנהלי בתי החולים הממשלתיים יסירו את הכפפות ויבהירו לעם ישראל הנשען עדיין על הרפואה הציבורית, שאנחנו הופכים למשענת קנה רצוף ולא באשמתנו".

במכתב נוסף התריעו מנהלי הכספים על הקושי לגבות חובות מקופות החולים, וחזרו על דרישתם להתערבות מיידית. הם גם ביקשו לעשות רפורמה במסגרת הביטוחים המשלימים ולהכניס חלק מהשירותים לסל הבריאות הממלכתי, כמו למשל, בחירת מנתח וחוות דעת נוספת. כיום, ההוצאות בגין בחירת מנתח וחוות דעת נוספת עור מדות על יותר משני מיליארד שקל רק בביטוחים המשלימים (לא כולל חברות ביטוח), כשהכסף הזה מנותב כולו למערכת הפרטית.

יצוין כי כלכלני בריאות בולטים, כמו גם האגודה לזכויות האזרח וארגון רופאים

אבל קשה לנו מבחינה תזרימית כי קשה לנו לרכוש ציוד חדש. הייתה שיחה של הנהלת ברזיל עם משרד הבריאות, ואנו מאמינים שמדינת ישראל לא תיתן למערך בתי הבריאות שלנו בברזיל לקרוס".

השרה והשר"פ

ניסיון נוסף שלא צלח להגדלת ההכנסות בבית החולים ברזילי הוא הענקת שירותי רפואה פרטיים. במספר בתי חור לים בארץ מופעל שר"פ, שמהווה מקור הכנסה משמעותי אך במקביל - גרם לניגוסה בהכנסות בבתי החולים הציבוריים. ד"ר לוי ניסה לקבל אישור להענקת שירותים פרטיים בבית החולים, אך עד כה לא קיבל את הסכמת משרד הבריאות. בבית החולים באשקלון מודעים היטב לכך שעם הקמת בית החולים באשדוד, בו יינתנו שירותים פרטיים בהיקף של כ-20 אחוז, תהיה בריחה נוספת של

לזכויות אדם, הציעו להוציא את האפשרות לבחור מנתח מהביטוח המשלים ולהכניסו למסגרת הסל הממלכתי, כשהמיומן יגיע באמצעות העלאת מס הבריאות. מהלך כזה, הם טוענים, ישתלם לרוב האזרחים. בברזיל מתוסכלים מהפערים שנפערו בין המציאות לניסיונות שלהם להתקדם טכנולוגית, לחדש ולשפץ את פניו של המבנה הוותיק כדי לאפשר אווירה נעימה יותר ולדאוג למתן שירותים רפואיים במבנים ממוגנים. "יש לנו פער של עשרות מיליונים בין ההוצאות להכנסות", אמר גורם בכיר. "אנו מתקדמים ומנסים לגייס תרומות כי לתושבים מגיע אותו שירות כמו ככל מקום אחר בארץ, ואת זה חרט על דגלו ד"ר לוי כשנכנס, שאותו שירות שנמצא במרכז יינתן גם פה בברזיל ולא פחות. אנו מנסים לנווט את רכבנו. הוכנסו כעת שינויים ברמת תשתיות וטכנולוגיה, אבל קשה לתחזק את זה במשאבים. אנו בונים בניין אשפוז חדש מכספי מדינה אמנם,

מטופלים שיעדיפו לנסוע למרכז רפואי חדש ובעל שירותים מתקדמים שנמצא כ-20 דקות נסיעה מברזילי.

נושא החזרת השר"פ נידון ממש בימים אלה במסגרת ועדת גרמן לחיזוק מערכת הבריאות הציבורית. שרת הבריאות, יעל גרמן, נוטה לתמוך בעמדת בתי החולים שקוראים ליישום של מודל שר"פ "מרוי כך" - כזה שיציע שירות בחירת רופא למעוטי יכולת גם ללא ביטוח משלים, אולם בכפוף לתור ארוך יותר. בתי החולים הממשלתיים, בעיקר הגדולים והחזקים - איכילוב, תל השומר ורמב"ם - רואים בשר"פ קרש הצלה שחזק אותם מבחינה פיננסית וימנע נטישה של רופאים מומחים ובכירים בשעות הצהריים לטובת המערכת הפרטית.

"יש ועדה ששרת הבריאות מנהלת, בה היא שומעת את טובי האנשים וגם ד"ר לוי הופיע בפני הוועדה והביע את תמיכתו בשר"פ", הסביר גורם בברזילי. "בית החולים שיקום באשדוד עלול לפגוע גם במצבת כוח האדם, אבל אנו בשיח עם הגורמים השונים באשדוד לברוק שיתוף פעולה כזה או אחר".

ממשרד הבריאות נמסר בתגובה: "המשרד משקיע משאבים רבים לחיזוק ולפיתוח הרפואה בפרופריה בכלל ובבית החולים ברזילי בפרט. בשנים האחרונות סייע המשרד לבית החולים בתוספת מיטות, כוח אדם ותקציבים תחת המגבלות התקציביות הקיימות, סדרי העדיפויות הלאומיים והמציאות הכלכלית בישראל. המשרד פועל בשיתוף עם בתי החולים לפתרון בעיות נקודתיות על מנת לשמור על איכות וזמינות הרפואה מבלי לגרום לפגיעה באזרחים. משרד הבריאות ימשיך לסייע לבית החולים ברזילי כפי שעשה במהלך השנים האחרונות".